

Príhovory veľvyslancov k 50. výročiu štatútu vedeckej knižnice

Bielorusko

Som presvedčený, že jedným z najdôležitejších smerov spolupráce medzi krajinami je spolupráca v oblasti kultúry.

Navzájom pochopiť kultúru, dejiny a tradície nám pomáhajú knihy. Oddávna prechovávali knižnice kultúrny kód svojho národa a informácie o iných krajinách a národoch. Práve v tom spočíva ich nenahraditeľná úloha v rozvoji medzinárodných vzťahov.

Dnes už knižnice nie sú iba úschovňou poznatkov a kultúrnych hodnôt, ale aj jedným z najobľúbenejších a najuniverzálnejších informačných zdrojov pre širokú verejnosť. S potešením môžem poznamenať, že Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici robí značný prínos k rozvoju kultúrnej diplomacie.

Návšteva v Štátnej vedeckej knižnici sa stala jedným z mojich najkrajších zážitkov z pracovnej návštevy v Banskej Bystrici v septembri 2019. Ako veľmi dôležité oceňujem vytvorenie tematických oddelení v rámci knižnice, kde sa návštevníci môžu oboznámiť s najkrajšími dielami európskych autorov tak v origináli, ako aj v slovenských prekladoch. Mal som radosť z toho, že som videl diela klasika bieloruskej literatúry Vasilja Bykova vydané v bieloruskom a ruskom jazyku. Jeho poviedky o Druhej svetovej vojne sa stali súčasťou zlatého fondu svetovej literatúry.

Vaša spolupráca s takými bieloruskými partnermi, ako sú Národné historické múzeum Bieloruskej republiky, Štátne múzeum dejín divadelnej a hudobnej kultúry Bieloruskej republiky a Štátne literárne múzeum Janka Kupalu, je jedným z významných smerov rozvoja kultúrnych vzťahov medzi našimi krajinami.

Chcel by som Vám úprimne zaželať veľa nových zaujímavých projektov so zahraničnými partnermi, vrátane bieloruských. Takéto projekty potrebujú naše národy, ktoré majú veľa spoločného v dejinách i kultúre, čo je jedným z najdôležitejších základov rozvoja dobrých medzištátnych vzťahov. Veľvyslanectvo Bieloruskej republiky v Slovenskej republike je vždy pripravené byť v tom maximálne nápomocné.

Igor Leščeňa

Bývalý mimoriadny a splnomocnený
veľvyslanec Bieloruskej republiky
v Slovenskej republike

Nemecko

Ležiac v srdci Slovenska a v srdci Európy, oslavuje Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici svoje 50. ročné výročie vzniku ako vedecká knižnica a 20. ročné výročie od nadviazania medzinárodných kontaktov. To, čo je v Nemecku náplňou verejných knižníc na jednej strane a vedeckých a univerzitných knižníc na strane druhej, to sa už päť desaťročí spája v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici, na mieste bývalého sídla župy, v majestátnej budove z čias monarchie. Knižnica je zároveň miestom vedeckých poznatkov, ale aj stretu kultúr. Pod jej strechou môžu návštevníci knižnice spoznať kultúry a jazyky z celej Európy, ale i širšieho sveta. Nemecká študovňa, ktorú v Štátnej vedeckej knižnici prevádzkuje Goetheho inštitút, sa veľmi rýchlo stala známou a váženou inštitúciou. Práve Goetheho inštitút, ako najdôležitejší sprostredkovateľ nemeckej kultúry a jazyka v zahraničí, tu úzko a dôverne spolupracuje s knižnicou. Či už prednášky významných súčasných nemeckých spisovateľov, filmové predstavenia, diskusie – aj so zástupcami našej ambasády – alebo „nemecká hudobná a literárna kaviareň“, či prvé poznávacie kurzy nemčiny pre žiakov v rámci Európskeho dňa jazykov: od mladých až po starých, na všetkých, ktorí sa zaujímajú o Nemecko, tu čaká bohatý program.

Za tieto „otvorené dvere“ by som sa Štátnej vedeckej knižnici pod vedením pani Dr. Snopkovej rád poďakoval. Nemecký jazyk a kultúra sa na Slovensku stretávajú s neustálym záujmom. Nečudo. Veď Slovensko susedí s Rakúskom a tým priamo s nemeckým jazykovým priestorom so 100 miliónmi obyvateľov, ktorých rodným jazykom je nemčina – najväčšia skupina spomedzi rodných jazykov Európskej únie. Aj úzke hospodárske prepojenia našich krajín zohrávajú úlohu. Nemecké podniky na Slovensku, medzi nimi vedúce firmy na svetovom trhu, sú atraktívnymi zamestnávateľmi pre mladých a dobre vzdelaných Slovákov a Slovenky. A v neposlednom rade sú to Karpatskí Nemci, ako národnostná menšina, ktorá už po stáročia tvorí integrálnu súčasť slovenskej kultúry. Svojim bohatým kultúrnym dedičstvom formovali a dodnes formujú túto krajinu. Nemecká kultúra a jazyk sú neoddeliteľnou súčasťou slovenskej kultúry a histórie. Práve preto budú mať aj v budúcnosti na Slovensku dobré a dôležité postavenie.

Liberalizácia prvého cudzieho jazyka na základných školách od tohto školského roku znamená pre nemecký jazyk veľkú šancu, podobne ako i pre ďalšie jazyky popri angličtine. Verím, že toto bude z dlhodobého hľadiska viesť opäť k badateľnému zvýšeniu počtu učiteľov nemeckého jazyka na Slovensku a tým isto aj k ešte väčšiemu dopytu po nemeckých jazykových a kultúrnych ponukách. Na tomto pozadí čo najsrdečnejšie blahoželám Štátnej vedeckej knižnici k jej 50. výročiu a moje blahoželanie spájam s dúfaním, že aj v budúcnosti budeme v našej spolupráci tak úspešne a dôverne pokračovať!

Joachim Bleicker,

mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec
Spolkovej republiky Nemecko

Ruská federácia

Vážená pani riaditeľka, vážení pracovníci knižnice, milí priatelia!

Predovšetkým Vám chcem srdečne zablahoželať k významnému dátumu - 50. výročiu založenia Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici — jednej z najväčších a najznámejších na Slovensku, a tiež zo srdca poďakovať všetkým jej predstaviteľom za dlhoročnú spoluprácu v sfére kultúry a osvety. S istotou môžeme tvrdiť, že pre ktorúkoľvek inštitúciu je 50 rokov veľmi solídny vek, keď sa zamýšľame nad dosiahnutými úspechmi a robíme si plány do budúcnosti. Je ťažko oceniť prínos Knižnice k zachovaniu nielen slovenskej literatúry, ale aj knižných fondov iných krajín, vrátane Ruska, čo nepochybne dopomáha posilneniu tradícií priateľstva medzi národmi oboch krajín a ustavične pripomína naše spoločné kultúrne a historické korene. V tejto súvislosti by sme radi vyzdvihli kľúčovú úlohu Centra slovanských štúdií, ktoré pôsobí v rámci Knižnice od roku 2005 a ktoré okrem pozoruhodného knižného fondu ponúka priestor veľkému množstvu podujatí, o.i. venovaných ruskému jazyku.

Sme presvedčení, že myšlienka slovanskej vzájomnosti v súčasnosti nestráca na aktualite. Výrazným príkladom je dnes obzvlášť populárna činnosť Fóra slovanských kultúr - medzinárodnej organizácie, ktorej poslaním je zachovanie slovanského kultúrneho dedičstva. Ako jednotná platforma mnohostranného humanitného dialógu zahŕňa rozmanité národné kultúrne inštitúcie 12 štátov, vrátane knižníc, a realizuje projekty, zamerané na rozvoj a znovuzrodenie slovanskej kultúrnej identity. V Rusku na pôde moskovskej Knižnice zahraničnej literatúry M.I.Rudomino úspešne pôsobí zastupiteľstvo Fóra, ktoré pravidelne organizuje rozličné podujatia, vrátane literárnych posedení, okrúhlych stolov a prezentácií kultúr slovanských národov.

Za podpory Fóra sa v súčasnosti aktívne rozvíja unikátny projekt s názvom Cesty nerozdeleného kresťanstva. Veríme, že v najbližšom čase bude prezentovaný i slovenskej verejnosti, možno i na pôde Vašej knižnice.

Teší nás, že Knižnica spolupracuje s mnohými kultúrnymi inštitúciami Ruska, medzi ktorými je už spomínaná knižnica M.I.Rudominovej, Ruská štátna knižnica, Ruská štátna detská knižnica, Vlastivedné múzeum mesta Tula a i. Veľvyslanectvo je pripravené i naďalej dopomáhať rozvoju týchto kontaktov. Obzvlášť by som chcel vyzdvihnúť našu kooperáciu pri organizácii mnohých výstav a vedecko-osvetových projektov.

Na záver by som rád zaželel všetkým pracovníkom veľa úspechov, šťastia a všetko najlepšie a Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici - dlhé roky pôsobenia a vďačných čitateľov!

Alexej Fedotov

Mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec
Ruskej federácie v Slovenskej republike

Spojené štáty americké

V mene Veľvyslanectva Spojených štátov amerických na Slovensku blahoželám Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici k 50. výročiu pridelenia štatútu Štátnej vedeckej knižnice. Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici je pilierom vzdelávania v regióne už viac ako 50 rokov a Spojené štáty americké sú hrdé na to, že sú jedným z jej dlhoročných partnerov.

Zároveň ďakujem za 15 rokov spolupráce a partnerstva. 28. septembra 2005 sme spoločne v knižnici otvorili Americké centrum (vtedy InfoUSA Banská Bystrica). Vďaka spolupráci Veľvyslanectva USA a Štátnej vedeckej knižnice vzniklo centrum pre kultúrne, jazykové a akademické programy, ktoré pomohlo posilniť priateľstvo, partnerstvo a spojenectvo medzi USA a Slovenskom. Sme hrdí na to, že Americké centrum v Banskej Bystrici navštívili odborníci a známi Američania. Ešte dôležitejšie sú však pravidelné návštevy obyvateľov Banskobystrického kraja, ktorí sa v Americkom centre zúčastňujú diskusií o aktuálnych témach, informačných stretnutí o štúdiu v USA, tvorivých lekcii anglického jazyka a ďalších programov. Americké centrum je dnes moderným priestorom navrhnutým pre vzdelávacie aktivity a ponúka nové činnosti ako programovanie a 3D tlač. Spolu so všetkým, čo Americké centrum ponúkalo v minulosti, nové aktivity rozširujú možnosti učiť sa, tvoriť a spájať.

Gratulujem k 50-tim rokom excelentnosti vedeckej knižnice. Tešíme sa na ďalších 50 rokov, počas ktorých bude naše partnerstvo v Americkom centre v Banskej Bystrici naďalej spájať Slovákov a Američanov. Navštívte nás!

Bridget A. Brink

mimoriadna a splnomocnená
veľvyslankyňa USA na Slovensku

Španielsko

Ako mimoriadnemu a splnomocnenému veľvyslancovi Španielska v Slovenskej republike je mi veľkou ctou, že sa môžem podieľať na publikácii "Medzinárodné kontakty Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici po roku 2000" pri príležitosti päťdesiateho výročia udelenia štatútu vedeckej knižnice Štátnej vedeckej knižnici.

Osobitne by som rád verejne vyzdvihol prácu riaditeľky Štátnej vedeckej knižnice, PhDr. Blanky Snopkovej, PhD., za jej pôsobenie na čele tejto nesmierne významnej inštitúcie. S Dr. Snopkovou som mal tú česť 11. marca 2019 slávnostne otvoriť novú španielsku sekciu, ktorá nesie meno jedného z najväznejších hispanistov Slovenskej republiky, Dr. Vladimíra Olerínyho, práve na počesť a pamiatku jeho impozantnej práce v oblasti španielskej literatúry a jazyka na Slovensku ako aj vo svete. Popri neoceniteľnom prínose, ktorým odvtedy španielska sekcia Štátnej vedeckej knižnice prispieva k udržiavaniu výučby španielskeho jazyka v Banskej Bystrici a v celom stredoslovenskom regióne, myslím, že je veľmi namieste uznať a vyzdvihnúť vynikajúcu a úzku spoluprácu Štátnej vedeckej knižnice s inými inštitúciami v Banskej Bystrici, ktoré sa usilujú o šírenie španielskeho jazyka na Slovensku: osobitne so španielskou sekciou Katedry romanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela. Knižnica aj univerzita sa vzájomne dopĺňajú v snahe udržiavať vysokú úroveň výučby španielskeho jazyka na vysokoškolskej úrovni na strednom a východnom Slovensku, a to v inovatívnom modeli, na ktorom sa podieľajú aj španielske spoločnosti sídliace v banskobystrickom kraji: Fagor Ederlan Slovensko a Cortizo, ako aj spoločnosť Shiji z Čínskej ľudovej republiky s účasťou španielskeho kapitálu, ktorá taktiež pôsobí na Slovensku, čo dokazuje existenciu priameho a vzájomne prospešného vzťahu medzi výučbou španielčiny a etablovaním španielskych spoločností na Slovensku.

Na úrovni stredoškolskej výučby udržiava Štátna vedecká knižnica osobitné vzťahy a spoluprácu s Gymnáziom Mikuláša Kováča, na ktorom takmer tristo slovenských žiakov študuje španiečinu a ďalších dvesto na konci štúdia získa oficiálny maturitný titul zo Španielska. Popri všetkom uvedenom, čo už je samo osebe pozoruhodné, chcel by som tiež vyzdvihnúť sústavné úsilie knižnice a jej riaditeľky o to, aby sa stali špecializovaným centrom pre výskumníkov, spisovateľov a pedagógov, ktorí sa inšpirujú a pokračujú v rozsiahlej práci Vladimíra Olerínyho, ktorého diela opatruje ŠVK.

Za zmienku stojí aj to, ako Mesto Banská Bystrica a jeho primátor neúnavne podporujú sieť inštitúcií, vďaka ktorým je Banská Bystrica príkladom pre výučbu a šírenie španielčiny a všeobecne jazykov Európskej únie. Ich zásluhou sa mladí Slováci, a osobitne tí z regiónu Banskej Bystrice, po skončení štúdia môžu stať skutočnými veľvyslancami Slovenska v Európe a vďaka univerzálnosti španielčiny a získať nielen prístup ku globálnym pracovným príležitostiam, ale aj prvotriednu kvalifikáciu a prispievať tým k blahobytu a budúcemu rozvoju Slovenskej republiky a udržiavaniu súčasných vynikajúcich vzťahov so Španielskom, a tým naše krajiny čoraz viac vzájomne približovať. Ešte raz za všetko veľmi pekne ďakujem a aj naďalej môžete počítať so spoluprácou a podporou Španielskeho veľvyslanectva v tejto významnej spoločnej snahe v oblasti výučby a šírenia španielskeho jazyka na Slovensku, v Európe a vo svete.

Luis Belzuz de los Rios

mimoriadny a splnomocnený
veľvyslanec Španielska na Slovensku